

BUTTERFLY MERRY

ציורים

שרה כהנא

בכל דמות נשית המוצגת בעבודות החדשות של שרה כהנא יש משהו מ-BUTTERFLY MERRY, "מרי אישה - פרפר" וגם משהו מ"מרי המתפרפרת". פסל העץ BUTTERFLY MERRY מפאפואה, גינאה החדשה, שכהנא התוודעה אליו לפני מספר שנים, היווה השראה לסדרה הנוכחית. הפסל מתאר אישה בתנוחת ריחוף, כשידיה ורגליה שלוחות לצדדים, מבטה נוקב ותווי פניה משדרים עוצמה. הוא גולף מתוך געגוע לבחורה בשם מרי שהגיעה לכפר ינטשן-מנגואה באזור נהר הספייק העליון ולבסוף עזבה את המקום. בזמן שהותה הגברים בנו לה בקתה בפאתי הכפר, ובכל פעם שקם יצרם ניגשו אליה.

לדבריה של כהנא: " BUTTERFLY MERRY החדירה לעבודתי מסות כהות, אלימות, מאיימות, אניגמאטיות ונחשקות לתוך צבעוניות כמעט מתקתקה, לתוך ה"בשר" האקרילי הדשן המעורב בוורניש. בעבודתי הקודמות עסקתי בין היתר בדמות "אישה-ילדה" המנסה בצבעיה הנשכניים הנשיים לפתות את העומד ממולה. בעבודתי החדשות אני מציבה דמות נשית בשלה ובטוחה במיניותה, הבודקת מחדש את גבולות הפיתוי והחופש".

האישה בעבודותיה של כהנא, מוצגת כדמות רבת-פנים, כריבוי של זהויות בתהליך מתמיד של השתנות. היא חושנית, מינית, אנדרוגנית, מפלצתית, מסתורית מתריסה ובלתי מושגת. היא מופיעה במלוא עוצמתה, גדולה, כובשת את המרחב, מחליפה צבעים, תנוחות ומצבים, נעה בין קצוות, בוערת, מרחפת, נוסקת, מתרסקת, שוקעת, מתכנסת, מתמוססת, מתה וקמה לתחייה, תמיד בתנועה מתמדת. הכנפיים, שאמורות לסייע בפעולת המעוף, פגומות. הן כבדות או שבריריות ביחס לגוף כך שאינן מאפשרות את ביצוע הפעולה. הדיאלוג בין

המעוף, המקנה לדמות הנשית של כהנא "יכולות על" (SUPER WOMEN) לבין שיבושו מייצג את המתחים שבהם היא נתונה, ואת ניסיונה הבלתי פוסק לשמור על איזון ושליטה. באחת מן הדמויות מסומנים איברי מין נשיים לצד גבריים כייצוג להתחברותה של האישה ל"אנימוס" (ANIMUS) - החלקים "הגבריים", הכוחניים, שבנפשה (על פי יונג, Jung). יחסי גוף - נפש ומאבקי חולשה/עוצמה, שליטה/חוסר שליטה, באים לידי ביטוי בהרכב החומרי והצורני של הדמויות כגון: חשיפת איברים פנימיים על פני מעטפת הגוף, עיוות, הגדלת איברים, חומריות רב-שכבתית, דלילות, שקיפויות ונזילות.

BUTTERFLY MERRY, מצטרפת למצעד דמויות הנשים ההרואיות, הקדושות, הארוטיות, הרומנטיות, המיתולוגיות והספרותיות בתולדות האמנות, ונוגעת בכל אחת מהן. היא מגלמת את המאבק בין הצורך להיאחז ולהיקבע, ובין הרצון להרפות, להשתחרר ולפרוץ את הסטיגמות המקובלות. BUTTERFLY MERRY היא גם סיפור של געגוע, הגעגועים של גברים לאישה שהיא גם "מרי" וגם "מריה", ואולי גם של הנשים עצמן.

שירלי משולם

ספטמבר 2009